

30. výročí sametové revoluce

v Luhačovicích

DĚKUJEME ŽE MŮŽEME

„Demokracie – možnost svobodné volby – svobodného rozhodování a svobodného jednání. Je to něco, co se zdá být automatické a naprosto jasné. Minulost nám však vypráví, že demokracie tady nebyla vždy, současnost naznačuje, že opět být nemusí, a budoucnost varuje, že se jí nemáme vzdát.“

Právě demokracie a svoboda s ní spojená je klíčová v rozvoji osobnosti každého z nás. Svobodně si plníme svá přání, tužby i sny a zároveň pozitivním přístupem k životu činíme své okolí šťastným. Každý svobodný člověk je originál a tvoří svým dílem pestrou mozaiku spokojené společnosti. V rámci svobody tvoříme věci, co mají smysl, poznáváme život bez cenzury a obav o své blízké. Mějme tedy na paměti, že svoboda je krásná a stojí za to ji chránit.“

Marián Ležák,
starosta města Luhačovice

Události po listopadu 1989 v Luhačovicích

Dramatický zážitek z Národní třídy měl nečekané pokračování, z něhož se zrodilo dění, které známe jako sametovou revoluci. I v Luhačovicích probíhala shromáždění v sále RONDO v Elektře pod záštitou

JUDr. Petr Pithart, předseda vlády ČSR na návštěvě v Luhačovicích 9. února 1990

Občanského fóra. Shromáždění byla bouřlivá, spontánní, burčující i žalující. Směřovala na adresu monopolního řízení naší vlasti, na adresu KSČ, jejich vedení společnosti a neřešení problémů.

Na zasedání pléna MěNV v Luhačovicích dne 21. prosince 1989 odstoupil předseda Cyril Mikulec a tajemník Jan Dvořák. Do nového zvolení vedl město Miroslav Horsák.

V lednu 1990 byl předsedou MěNV zvolen Josef Falešník, místopředsedou Miroslav Horsák a tajemníkem Miroslav Kafka.

V lednu 1990 souhlasilo plénum národního výboru s přejmenováním ulic: ulici Hlavní byl vrácen původní název ulice Masarykova, ulice Odborů přejmenována na ulici Antonína Václavíka, náměstí Rudé armády na náměstí 28. října.

V únoru 1990 navštívil Luhačovice předseda vlády České republiky JUDr. Petr Pithart, který je tak trochu Luhačovjan. Jeho maminka byla rozena Krystýnková, byla tedy dcerou starosty města Josefa Krystýnka.

V listopadu 1990 se konaly první nezávislé komunální volby. Počet zapsaných voličů byl 4423, z nich volilo 82,1 %. Starostou města byl zvolen Ing. Karel Zicha (Občanské fórum), místopředsedou Ing. Jiří Šústek (Československá strana lidová).

Jiří Šústek

Přehled významných událostí roku 1989

15. leden – Palachův týden

Na Václavském náměstí proběhla pietní akce za Jana Palacha. Shromáždění rozehnala policie, ale na rozdíl od předchozích protestů, se lidé sešli v centru Prahy opětovně. Policie pozatýkala představitele opozice, včetně Václava Havla, a uvěznila je. Přesto protesty v centru Prahy trvaly celý týden. Byl to nejdelší souvislý projev nesouhlasu s režimem. Byl brutálně potlačen příslušníky VB a Lidových milicí.

21. únor – Odsouzení Václava Havla

Obvodní soud pro Prahu 3 odsoudil Václava Havla k devíti měsícům vězení za položení květin k uctění Jana Palacha.

Václav Havel byl podmíněně propuštěn 17. května po mnoha protestech z domova a zahraničí.

9. červen – Kardinál František Tomášek

Kardinál Tomášek protestoval dopisem zaslaným Gustavu Husákovvi proti zakotvení marxismu leninismu jako státní ideologie v připravované změně ústavy. Zároveň vyzval k zakotvení svobody náboženského vyznání.

29. červen – Několik vět

Na rozhlasové stanici Svobodná Evropa byl přečten text petice Několik vět, kterou sepsal Václav Havel. Jako kontaktní osoby pro zaslání podpisů byli i Jiří Křížan, Stanislav Devátý a Alexander Vondra.

Do podzimu dokument podepsalo 40 000 lidí včetně známých umělců.

17. červenec – Červený Hrádek

Generální tajemník UV KSČ Miloš Jakeš přednesl projev na aktivu funkcionářů KSČ v Červeném Hrádku. Nahrávka projevu se tajně rozšířila mezi lidmi a měla dokladovat, jak nekompetentním člověkem faktický šéf státu je.

21. srpen – Protest

V centru Prahy se odehrál první větší protest po Palachově týdnu. České disidenty přijeli podpořit jejich kolegové z Polska a Maďarska, kde již politické změny probíhaly.

30. září – Občané NDR

Víc než deset tisíc občanů NDR ukrytých na západoněmeckém velvyslanectví v Praze dostalo povolení vycestovat do Bavorska. Skončilo tak několikaměsíční drama, které česká režimní média zcela ignorovala.

12. listopad – Svatořečení Anežky Přemyslovny

Několik tisíc věřících dostalo povolení vycestovat na slavnostní svatořečení Anežky Přemyslovny. Šlo o neobvyklý akt vstřícnosti úřadů vůči katolíkům. Báli se, že slavnost v ČR by přerostla v protesty.

Pátek 17. listopad – Studentská manifestace v Praze

Režimem povolená manifestace studentů započala setkáním na Albertově, kde si připomněli oběť Jana Opletala v roce 1939, poté, dle plánu, se vydali na Vyšehrad. Po odchodu z Vyšehradu do centra, což se stalo zcela spontánně, ztratila manifestace svůj legální charakter. VB a studenti se střetli na Národní střídce. A i když byli účastníci vyzváni k rozchodu, jediné únikové cesty vedly skrze uličky, kde byli demonstranti brutálně bití. Tímto způsobem byla demonstrace násilně rozehnána.

Ještě v pátek večer šli studenti informovat o policejním zásahu do několika pražských divadel. V sobotu vyzývali herce, aby se připojili k jejich týdenní protestní stávce.

Jiří Šústek

Milým Luhačovjanům,
mami nás se počítám,
s přáním, aby udovani
koulo hrdlo rodin-
nyš léru' a aby púrkaly
vínkou toho nejlepšího
mórovani' - prostrcha-
pú mami čel' a kovář
Petr Pithart
9. 2. 1990

Svatá Anežka Česká

Princezna Anežka odmítla královské nabídky k sňatku a vydala se jinou cestou. Stala se řeholnicí, založila v Čechách první špitál, řád křížovníků, přenesla k nám gotiku, za občanské války dokázala smířit panovníka, svého bratra, s odbojným synem. Svatořečená byla sedm století po své smrti, v listopadu 1989.

Komunisté umožnili tehdy tisícům lidí vycestovat na slavnost svatořečení do Vatikánu, do západní kapitalistické země, kterou režim považoval za jednoho z největších odpůrců. Toto považovala tehdejší vláda za menší zlo, než kdyby se konalo svatořečení v Československu. To by se mohlo zvrhnout v otevřenou demonstraci proti režimu, jak se stalo v roce 1985 při národní pouti na Velehradě.

Cesta na svatořečení, její atmosféra, její náplň a duchovní poselství patří k nejsilnějším životním zážitkům jak pro mě, tak i pro Luhačovjany, kteří se ji zúčastnili.

Všichni si uvědomili, že svoboda je velkým darem, za který vděčíme sv. Anežce i bezpočtu lidí, kteří pro ni trpěli, přinášeli oběti a nepřestali doufat. Na ony události i to, co jim předcházelo, na podmínky,

ve kterých se v tehdejší šedi Československa odehrávaly naše životy, bychom neměli zapomínat a tuto, byť osobní, přesto historickou zkušenost, bychom měli předávat dalším generacím. Už proto, že stačí chvíle nepozornosti, a to, co demokracii trvá budovat roky, si zlo nebo totalita vezme přes noc. Přece není možné, aby v normální civilizované společnosti stál v jejím čele trestně stíhaný premiér, který spolupracoval s StB. Není normální, aby prezident lhal a urážel ty, kteří se mu nelíbí nebo mají jiný názor, a mnozí spoluobčané jej za to ještě obdivují.

Musíme udělat vše pro to, aby se do politiky vrátily normální hodnoty morálky a slušnosti.

V roce 1455 prý litoměřický probošt Jan Papoušek vyřkl předpověď, že „pokojné a šťastné časy v zemi české nastanou, když obyvatel tělo blahoslavené Anežky najdou“. Proto jsou listopadové události, které následovaly po svatořečení, považovány za naplnění této předpovědi.

Jiří Šústek

Jak se žilo v roce 1989, částečně ukazují střípky z kroniky roku 1989

Přestože Luhačovice jsou podle vládního statutu z roku 1956 zařazeny na úroveň krajského města, přetrvávají nadále nedostatky a problémy v sortimentu zboží. Chybí sušené mléko, kondenzované mléko, rybí konzervy. Byl nedostatek párků, šunkového salámu, debrecínské pečeně, anglické slaniny. Byla špatná kvalita kvasnic. V prodejnách chyběly kvalitní saponátové prostředky, kosmetické prostředky. Nedostatkové byly chladničky s mrazničkou, mrazničky, barevné televizory, televizní antény. V metrovém zboží byl nedostatek sypkovin, damašků, flanelů, šatovek a dekorativních tkanin. Nebyla uspokojena poptávka po nočních prádle, dámských bavlněných košílkách a pletacích přízích, strojových jehlách a deštnících. *V tomto roce se začal i na škole projevat vliv Gorbačovovy perestrojky a glasnosti. V roce 70. výročí vzniku samostatnosti čs. státu se začaly kladně hodnotit i osobnosti (Masaryk, Beneš, Štefánik), které se dosud připomínaly spíše ve smyslu záporném. Samozřejmě se ještě oslavovalo 71. výročí VŘSR, výročí komunistického puče 1968 čili Vítězného února besedou s milicionáři. Ideově politické vzdělávání bylo nejen zbytečné, ale náročné na čas a trpělivost posluchačů, ale přímo škodlivé pro mladé učitele, kteří ve svých koreferátech měli řešit přestavbu naší společnosti, aniž by se nějak dotkli vedoucí úlohy všemocné KSČ.*

Koncem roku byl na Vysoké škole báňské zahájen státní výzkumný úkol. Alternativní výroba potravin a biologické zemědělství.

Členstvím v oponentní radě byl pověřen zástupce JZD Zálesí, které bylo navrženo jako jedno z pracovišť, kde bude tento úkol prováděn. *Během roku se naplnilo 6,04 mil. lahví minerální vody Vincentka, z toho odvod do státní pokladny 65 %. Výrobní cena jedné láhve o objemu 0,77 litru i s vodou 2,68 Kčs. Velkoobchodní cena byla 1,80 Kčs, prodejní cena 3 Kčs. Ztráty hradil stát. Plnicí strojní zařízení je pro stáří a opotřebením zcela odepsáno a doslova slouží jen z dobré vůle.*

Letošní prvomájový průvod provázelo pochmurné studené, deštivé počasí. Proto také kdo nemusel, zůstal doma. Podstatnou část průvodu tvořila školní mládež se svými učiteli, zaměstnanci lázně a pracovníci JZD Zálesí, slavnostně vyzdobený historický kočár a alegorický vůz, přibližující moderní zemědělskou techniku, národopisný dětský soubor JZD Malé Zálesí, do pochodu hrála dechová hudba Zálesanka. Po příchodu na Lázeňské náměstí se většina účastníků rozešla, takže ani nevyslechla projevy vděčnosti Sovětskému svazu.

V zaplněném velkém sále MěDK se konala beseda s účastníky mistrovství světa v orientačním běhu ve Švédsku. Posluchači zde slyšeli o úspěších našich závodníků. Potěšilo nás to všechny tím více, když si uvědomíme, že tito tři závodníci, Vavrys a bratři Hubáčkoví, členové TJ Slovan Luhačovice, tvořili celou polovinu naší mužské státní reprezentace.

Hana Slovákova

Co také změnil listopad 1989

Listopad 1989! To byly dny, které zůstávají v paměti. Každý den přinášel nové, překvapující události. Můj skoro devadesátiletý otec, který krátce předtím podruhé ovdověl, získal nový životní elán a být o deset let mladší, pustil by se asi do podnikání. Vidím ho, jak sleduje v televizi všechny události, pak pečlivě prostuduje noviny a po našem návratu to s námi rozebírá.

Na studiích byl kolegou a kamarádem Václava Havla staršího, a tak s velkým zájmem sledoval dění kolem jeho syna, budoucího prezidenta, s nímž se pak také při jeho návštěvě v Uherském Brodě setkal.

Ke změnám došlo i ve škole. Po výměně vedení se změnila atmosféra. Dýchalo se svobodněji, učitelé i děti byli v lepší náladě a, troufám si říct, plni chuti do radostné práce.

Podstatnou změnou, na niž já vzpomínám nejvíc, byla novinka ve výuce cizích jazyků. Na jaře 1990 oznámil tehdejší ministr školství Adam, že od září se může ve školách vyučovat podle zájmu i jiný jazyk, tedy angličtina, němčina či francouzština.

Co teď? Před tehdejším vedením škol stál nelehký úkol. Rodiče i děti si přáli změnu, škola pak byla nucena těmto požadavkům vyhovět. Nebyli učitelé, nebyly učebnice. Zbývala jediná možnost. Ti, co studovali na středních školách některý z žádaných jazyků, se museli připravit na nový úkol. Pro mě osobně to byl krok vítaný, ale náročný.

Dovolím si odbočení do osobní roviny, které však charakterizuje tehdejší dobu.

Maturovala jsem v roce 1962 ze tří povinných předmětů, Čj, Rj a M. V tomto roce bylo poprvé možné zvolit jako čtvrtý maturitní předmět právě další cizí jazyk. Zvolila jsem svou oblíbenou angličtinu, byla jsem tedy první a také jediná spolu s dvěma dívkami, které si zvolily němčinu.

Zkouška z jazyků jako každá novinka se těšila velkému zájmu ze strany našich učitelů, byli zvědaví a přáli mi úspěch. Maturovala jsem tzv. za čtyři a toužila po studiu angličtiny či dalších jazyků. Byla jsem však dcerou bývalého stavebního podnikatele, kterému nejen v roce 1948 všechno zabavili, ale jehož děti studovat nesměly. Dověděli jsme se, že „nemám předpoklady pro další studium“, a proto jsem byla ráda, když mě nakonec až v září přijali na PI v tehdejší Gottwaldově. A tak se ze mě stala ruštinářka, protože jiný jazyk se pro učitelství základních škol studovat nemohl.

Tuto odbočku do své osobní historie uvádím proto, že mě mrzely občasné kritiky, že ruštináři teď učí angličtinu či němčinu. Mohu doložit, že z mých vrstevníků mohl na filozofické fakultě či jiných žádaných vysokých školách studovat pouze ten, jehož rodiče byli „dobře zapsáni“. Ale vraťme se do dění roku 1990. Díky informacím své kolegyně jsem ještě na jaře začala chodit do kurzu angličtiny v ZK Svit ve Zlíně. Vedoucí kurzu nám navrhla, že by bylo možné zařadit intenzivní prázdninový kurz vedený kanadským učitelem p. Ralstonem Anandem, který se svou manželkou přijel do Československa, aby učil zájemce angličtinu.

Přihlásilo se nás sedm a chodily jsme poctivě celý srpen. Vždy celé dopoledne včetně přestávek jsme nesměly znát jinou řeč, tedy mohlo se mluvit jen anglicky. Bylo to výborné, náš lektor byl fantastický, nebyl to jen rodilý mluvčí, ale byl to učitel. A dobrý učitel.

Naučil nás mluvit, nebát se promluvit. A tak bylo možné v klidu předstoupit před žáky. Zpočátku nebyly učebnice, nebyly potřebné pomůcky, hledaly se obrázky, dělaly se diapozitivy, výborně sloužily reálné věci, hračky, vše, co mohlo přispět k tomu, aby se děti učily živý jazyk. Ale! A to je podstatné. Zájem ze strany dětí byl úžasný. Za celou svou učitelskou praxi jsem nezažila krásnější dobu. Ta radost z nových písniček, porozumění textu, později z nových učebnic, nadšení z různých jazykových her! Bylo to obdivuhodné a ukazuje to známý fakt, že zájem o věc je polovinou úspěchu.

A tak jsme v naší škole začali s angličtinou a němčinou. Většina vyučujících pak navštěvovala ve svém volném čase jazykovou školu, někteří to měli vedením svých škol přikázáno. Učitelky z naší školy se věnovaly dalšímu studiu dobrovolně a rády.

Jsem velmi vděčná, že jsem toto šťastné období let devadesátých ve škole zažila.

Ráda vzpomínám na všechny ty, kteří mi byli svěřeni. Většina z nich užívá angličtinu či němčinu běžně ve svých profesích, a tak si myslím, že od nás na ZŠ nedostali špatné základy.

A já na závěr dodávám: Díky za to šťastné období plné nadějí, radosti, nových nápadů a chuti do práce. Díky vám, kteří jste tuto nadějnou dobu spoluvytvářeli.

Zdenka Pančochová, 16. 10. 2019

Listopad 1989 v Luhačovicích máma očima

Před nedávnem mi bylo 64 let. Za chvíli to bude 30 let, co jsem v Luhačovicích „vystoupil na kašnu“. Od té doby uběhla skoro polovina mého života. Je to o 10 let více, než trvala celá opěvovaná první republika. Dnes je sice na co nadávat, ale je dobře, že jsme to tehdy udělali. Asi jsme měli být tvrdší ke komunistům, jejichž nestydatost mě občas velmi zaráží... Ale popořádku:

V létě 1989 jsem v Cementárně Hranice definitivně ukončil kariéru „vrcholového“ házenkáře a přestěhoval se za ženou a dcerami do Luhačovic. Musel jsem. V Hranicích jsem byl rád, dovedl jsem si představit život i práci tam i „po házení“. Ale manželka byla Luhačovjanka a měli jsme tam být. Tak jsem šel. Na „knižkupecké škole“ bylo docela fajn (byli tam i „informovaní“ studenti z Prahy, se kterými jsme „kuli pikle“), ale jinak to bylo v tehdejší Československu nesnesitelné. Díky sportu jsem to překonával snáz a díky rodině (mé rodné) jsem již dříve v 70. letech neemigroval, i když jednou jsem ve Švédsku měl již nakročeno... Jsem rodákem od polských hranic, umím polsky, tak jsem alespoň trochu udržoval kontakty s tehdy už přece jen svobodnějším Polskem. No, a když to začalo v listopadu v Praze, musel jsem hned na první shromáždění do Zlína a potom, potloukaje se po Luhačovicích, kde jsem sice pár lidí znal (ale moc jich nebylo), jsem narazil na 1. zdejší „revoluční shromáždění“. A po chvíli rozmyšlení jsem na něm nakonec vystoupil. Skoro nikdo mne neznal, tak na mne houkli, co jsem zač, a demonstrace za chvíli skončila. Ale odvážných na malém městě nebylo moc, a tak ti, co to v Luhačovicích vedli (Věra Zvoníčková, Josef Krajíček a další), za mnou přišli, založili jsme OF a skončilo to tak, že jsem spolu s hercem Janem Pohánem, který zde byl v lázních, spolumeroval mítinky v kulturním domě. Ale „rychlývťah“ se teprve rozjížděl...

Za několik dnů jsme s Bobem Krajíčkem (vzpomínám!) jeli na okresní shromáždění OF do Zlína, kde jsem vystoupil s tím, že jsme již v Luhačovicích jako první v republice dokázali rekonstruovat „radnici“. Ano, povedlo se využít i stávajících zákonů, věc jsem konzultoval telefonicky

s profesorem Jičínským, který již seděl v rekonstruovaném FS. Zlínské šéfy OF (Pavlišťík, Zikmund, Bartoš) to zaujalo, a tak mě spolu s disidenty Devátým a Černým navrhli ke kooptacím do „parlamentů“. V lednu 1990 jsem jel na celostátní sněm OF do Obecního domu do Prahy a 5. února mi přišel telegram, že 6. 2. 1990 se mám dostavit do ČNR, kam budu spolu s dalšími 49 kooptován místo 50 odvolaných největších „bolševiků“. I stalo se! Tentýž den se stal předsedou vlády ČR Petr Pithart, jehož dědeček z matčiny strany byl kdysi starostou v Luhačovicích. A tak začala má cesta, která pokračovala tím, že jsem byl napsán na 2. místo kandidátů OF v JM kraji pro červnové volby do ČNR právě za Petrem Pithartem, který po vítězných volbách pokračoval v premiérování, a já jsem 8 let poslancem. Na této cestě jsem zažil mnohé, potkal významné lidi (fota), něco bych dnes samozřejmě udělal jinak, ale v principu bych nezměnil nic. Podařilo se nám obnovit v této zemi demokracii! A na tom nemůže změnit nic ani to, že na Hradě dnes máme zlostného, mstivého dědka a 30 % voličů dává jasně najevo, že je jim bližší košile než kabát. I to se jednou změní!

*Ve Zlíně 25. 9. 2019, Jiří Honajzer (*18. 9. 1955)*

Zprava: Jiří Honajzer, Petr Pithart, Jan Vrzal, Tomáš Faast, Miroslav Krejčíř

Jak vnímají výročí sametové revoluce někteří naši současní zastupitelé?

Rok 1989 byl výjimečný. Je obtížné popsat jeho význam několika málo slovy, ale pokud bych měl vybrat jediné, je to naděje. Naděje přitom není – slovy Václava Havla – přesvědčení, že něco dobře dopadne, ale jistota, že něco má smysl – bez ohledu na to, jak to dopadne. Přeji tedy nám všem, aby se nám i nadále dostávalo tolik naděje, kolik jsme jí cítili před těmi třiceti lety.

Jiří Zicha

Zdá se mi, že na každý pád... slova písně Marty Kubišové „Depeše“ byla pro mě potvrzením, že komunismus má namále. Zazněla z tehdejší rozhlasové stanice Hvězda krátce po událostech 17. listopadu 1989. Zaněla po dlouhých 20 letech, kdy jsme ji s kamarády tajně poslouchali z nekvalitních nahrávek z dostupných magnetofonů.

Bylo to ohromné a úlevné nadechnutí, byla to reálná naděje, že doba se mění, že konečně se volně a svobodně nadechneme, že snad naše děti budou mít jiný a kvalitní život. Listopad 89 byla nádherná doba, euforie, nadšení, pospolitost a rozhodnost oslovovaly každého člověka. Alespoň tak jsem to v té době viděla, bylo to úžasné. Dodnes smekám před těmi, kdo opravdově tvořili „revoluci“. A v kontextu dob uplynulých šlo opravdu o hrdinství. Vždyť v době totality bylo běžné, že se zavírali lidé za svůj názor, za svoji víru, za četbu knih, které komunistům ideově nevyhovovaly. Za mnohé další prohršky, které dehonestovaly osobnosti. Lidé byli unavení, apatičtí, nespokojení a uzavření. Byla to opravdu temná doba. A najednou se vše změnilo a bylo to krásné.

Ano, další vývoj už tak nádherný není. Komunisté, kteří se jen jinak označují a svou minulost skrývají, se opět mohutně objevují na naší veřejné a politické scéně. Opět se vyhazují z vedoucích a pracovních pozic lidé pro své názory a postoje. Bývalí členové StB jsou opět u moci a ovlivňují negativně náš život. Ale už je v nás, obyčejných lidech, síla, že už můžeme – můžeme změnit situaci, můžeme se vzdělávat a rozumět době, můžeme vzít zodpovědnost za sebe a své blízké a bojovat. Za toto děkuji hlavně mladým, kteří pochopili současný nebezpečný vývoj ve společnosti a aktivně se proti těmto jevům vymezují a nahlas projevují svůj nesouhlas a názor.

To znamená převzít zodpovědnost do svých rukou.

Marcela Pazderová

V listopadu 1989 jsem byla na mateřské dovolené se svými dětmi. Petce byly 3 roky a Honzovi byl 1 rok. Přála bych si nejenom pro své děti, ale pro všechny naše děti, aby nebyly lhostejné k tomu, co jim přenechaly předchozí generace, což je demokracie a s ní také zodpovědnost, slušnost a schopnost vyjádřit svůj názor, obhájit ho i připustit rozmanitost názorů. Přála bych jim, aby mohly žít plný život, učit se od druhých a neztratit samy sebe.

Eva Tomalová

30. výročí sametové revoluce prožívám s velmi smíšenými pocity. Naše země se změnila k nepoznání, žijeme v demokracii, avšak naše základní vize a sny se naplnit nepodařilo. Pravda a láska jsou jen prázdná slova, zato lži a nenávisti je nyní v naší společnosti tolik, že míříme k občanské

válce. Na tom se rozhodně podílet nechci, proto se oslav sametové revoluce a podobných akcí již několik let neúčastním. Nemám potřebu sledovat bujaré projevy o demokracii z úst „hrdinů“, kteří mnohdy pro demokracii neudělali vůbec nic, ale hlavně se nechci podílet na vytváření nenávisti mezi lidmi. Výročí si připomenu vzpomínkou na své blízké a přátele, kteří byli skuteční bojovníci za demokracii, a mnozí z nich za ni položili i své životy. Vždy jsem bojoval za slušné mezilidské vztahy, což v dnešní době není zrovna „in“. Víím, že nyní prohrávám, rozhodně se však nezdávám. Z každé revoluce těží vždy jen ti nenasytnější dravci, někteří posbírají drobky, pro drtivou většinu lidí nezůstane vůbec nic. Po každé vyhrané válce přebírají metály vždy jen generálové. Padlí vojáci končí v zapomnění. To je třeba si opět připomínat. Věřím, že lidé brzy pochopí, že tou nenávistnou válkou, která mnohdy rozhádala celé rodiny, nebojují za vlastní lepší budoucnost, ale za zájmy, a především moc jednotlivců a skupin.

Radomil Kop

Sametová revoluce vrátila svobodu do naší země. Svobodu zvolit si svůj život, říct svůj názor a právo jej hájit. Přál bych si, abychom ji už nikdy neztratili, ať už v současných novodobých vlnách populismu, či ve vzhlížení k zemím, které tyto hodnoty neuznávají a potlačují.

Marek Žmolík

V listopadu 1989 jsem byl ve třetáku na gymnáziu v Uherském Brodě. Doma jsme byli zvyklí poslouchat Svobodnou Evropu, takže informace o tom, co se děje v Praze, jsem měl nejen z tehdejších oficiálních médií. Jak to k mládí patří, prožíval jsem vše velmi opravdově nejen na náměstí, ale i ve škole. Trikolóra byla součástí mého oděvu i ve škole a svými názory jsem tvrdě narazil hlavně v hodinách občanské nauky. Když mne učitelka vyzvala, abych pokračoval v zápisu diktované látky o Bedřichu Engelsovi, demonstrativně jsem položil tužku a odmítl v dalších hodinách pokračovat tímto způsobem. Následovaly tresty, neklasifikování a komisionální přezkoušení. V prosinci však byl již prezidentem Václav Havel a další represe mě tedy nepostihla. Každopádně tento můj malý vzdor proti systému pro mě byl velmi cennou zkušeností a vyzkoušel jsem si v malém rozměru rizika svobodného projevu v nesvobodné zemi. Mám tu zkušenost v paměti a o to více si po 30 letech uvědomuji hodnotu našich současných svobod – svobody projevu, myšlení a náboženského vyznání, svobody sdružování se a shromažďování a dalších. Zároveň po 30 letech cítím křehkost svobody, kterou dnes máme, a také zodpovědnost, abychom ji uchránili pro příští generace.

Marek Nesázal

Přiblížil se 17. listopad, milník, kdy se začala předávat moc. Někdo bude radostně skákat na náměstí a křičet různá, někým předfíkovaná hesla, někdo si události připomene v klidu rodiny a přátel, někdo bude uvažovat, zda žijeme v tom, co jsme chtěli, a zda byla lepší svoboda vyvážená sociálními jistotami, jiní budou třeba nostalgicky vzpomínat na staré časy. Nikdo nás ale nebude nutit, abychom společně slavili v jednom šiku a jako dříve provolávali vítězná hesla. A to je asi hlavní.

Roman Lebloch

Vzpomínka, která mne vede k zodpovědnosti

Musím se přiznat, že nemám ráda listopad, až na jednu výjimku – 17. listopad 1989.

Byla to doba epochální, přišla jako dar z nebe. Poslední šťastné období v naší novodobé historii byl 28. říjen 1918. Díky našim dědům a pradědům byla vybojována samostatnost Československé republiky. Ale netrvalo to dlouho. Po dvaceti letech ji zmařil fašismus, nestačili jsme se ani vzpamatovat z konce války a už jsme měli novou diktaturu. Tentokrát komunistickou na dlouhých 31 let. Možná, že už mnozí z nás po roce 1968 nevěřili v možnost politické změny. A přece se stalo! Pamatuji na všechnu tu atmosféru v listopadových dnech v roce 1989 i těch dalších. Je skoro neuvěřitelné, jak jsme dokázali společně plnit sály a náměstí ve všech koutech republiky. Byli jsme plni naděje, snad i trochu úzkosti z nejistoty, jak to dopadne. Dobře to dopadlo! Samozřejmě, někteří z nás se cítí zklamání z dalšího vývoje. Možná, že ta revoluce byla přece jenom až moc sametová. Možná jsme nemysleli na to, že proti nám stojí milion komunistů, kteří se z velké politické změny neradují. Demokracie není nikdy ideální, má své skulinky a trhliny a ty dokázali beze zbytku využít bývalí komunističtí funkcionáři ve svůj prospěch. Měli peníze, známosti

a během krátké doby vykradli podniky a stali se z nich velkokapitalisté. Škoda, že se jim to umožnilo! Přes všechno tyto potíže jsem ráda, že žiji ve svobodné, demokratické zemi, jsem ráda, že naše děti mají možnosti, o kterých se nám ani nesnilo. Jsem vděčná za všechno dobré, co se v naší republice stalo. Nemám ale radost z vývoje posledních let. Nikdy by mě nenapadlo, že předsedou vlády u nás může být bývalý komunist, registrovaný ve svazcích STB (opakovaně potvrzeno soudy na Slovensku), člověk bez osobní cti. Člověk, který by chtěl vlastnit co nejvíce podniků v naší zemi, stát se neomezeným vládcem a lidem pak rozdávat drobky ze stolu a ještě se divit, že mu za to nejsou dost vděční. Taky se stydím za našeho prezidenta, za jeho chování a neúctu k ústavě, nepovažují ho za svého. Kdysi na všech demonstracích OF jsem slíbila sobě i ostatním, že už nikdy nebudu pasivně přihlížet bezpráví a nikdy nebudu mlčet. Svůj slib plním, zúčastňuji se všech aktivit na obranu demokracie a svobody ve svém okolí i v Praze. Svoboda je pro mě stejně cenná jako zdraví a nerada bych o ni přišla! Věřím, že současný „hradní tandem“ nebude dlouho trvat a že v dalších volbách budeme úspěšnější.

MUDr. Věra Zvoníčková, Luhačovice

Nadšenec zachránil auto Václava Havla, se kterým jezdil vyjednávat svobodu

Před čtyřmi lety se Davidovi Hubáčkovi z Luhačovic podařilo koupit legendární Volkswagen Golf druhé generace, který vlastnil Václav Havel mezi lety 1987 až 1990 a prožil s ním celou sametovou revoluci. Auto se v rukou posledního majitele dočkalo rozsáhlé renovace a stane se oficiálním vozem luhačovického klubu Sokolka. Tam se uskuteční i jeho slavnostní znovuoživení nazvané Sjezd řidičů aut Václava Havla.

Když David Hubáček v listopadu 2013 spolupořádal v luhačovické Sokolce výstavu fotek Olgy Havlové, všiml si, že na několika snímcích je zachycený mercedes, který v 70. letech patřil jejímu manželovi. Shodou okolností měl David, milovník automobilů, naprosto stejný model doma v garáži. A tak jej napadlo, že se jeho červená kára stane součástí vernisáže fotografií. „Byla to skvělá mystifikace, která přitahovala pozornost účastníků výstavy i kolemjdoucích,“ vzpomíná.

Po vernisáži fotek začal pátrat po skutečném Havlovu mercedesu. Bohužel ale zjistil, že auto bylo sešrotováno. „Začal jsem se zajímat o jiné vozy, které kdy pan prezident vlastnil,“ říká David. Těch byla celá řada. Václav Havel totiž auta miloval a v době normalizace pro něj bylo snadné auta koupit. Měl totiž příjem ze svých her, které se uváděly na Západě. Mercedesy měl vůbec nejraději a s jedním takovým dojížděl do práce v pivovaru. Jezdil taky v renaultu, lancii, BMW i volkswagenu. Díky Antonínu Maněnovi, bývalému šéfovi Hradní policie, se Davidovi podařilo vypátrat posledního majitele automobilu Volkswagen Golf. „Tehdy jsem ještě vůbec netušil, že s tímhle vozem Havel jezdil během sametové revoluce,“ zdůrazňuje David, který se rozhodl auto koupit.

Po dlouhém pátrání se auto našlo v kopřivách

Když před šesti lety VW Golf, kterému Havel kvůli barvě říkal stříbrný blesk, poprvé uviděl, zděsil se. Stál na dešti, byl v dezolátním stavu. Dosavadní majitel se totiž k autu choval dost nevybíravě, používal jej mimo jiné na převážení dřeva v lese. Když jednou srazil srnu, ani se nenamáhal dát auto do pořádku. „Za celou dobu do auta neinvestoval ani korunu, přesto prováděl naprosto amatérské opravy, používal třeba prasklou duši z kola místo těsnění nebo obyčejnou sítku místo vzduchového filtru,“ drží se za hlavu David. Když šílený kutil navrhl cenu 200 tisíc korun, David se sebral a odjel. Na podzim 2015 se však dohodli na částce 35 tisíc korun. „Nastartoval jsem auto, rozjel se na trojku, protože jiný kvalit zařadit nešel, a tímto způsobem jsem uřídil stovcetikilometrovou trasu domů,“ směje se současný majitel vozu. Kompletní renovace, jejímž cílem bylo uvést vůz do podoby z konce 80. let, trvala tři roky. Snad nejtěžší bylo shánět odpovídající náhradní díly. „Objel jsem asi deset vrakovišť, pátral v bazarech i na internetu,“ popisuje nadšenec. Opravdovým oříškem bylo sehnat odpovídající typ autorádia. „Václav Havel si totiž potrpěl na dobrý zvuk v autě,“ vysvětluje David, zatímco mi v autě pouští kazetu s The Doors, vyklápí nezbytný popelníček a nabízí Havlovu oblíbenou značku cigaret.

Technickou kontrolou s novou poznávací značkou auto prošlo loni v prosinci, přesto si David nechal vyrobit i původní poznávací značku ADC 77-13. První dvojčíslí odkazuje k Chartě 77. „K číslu třináct prý Havel poznamenal, že nám nakonec přinese štěstí,“ říká David.

Kvůli autu chodily Davidovi desítky nenávistných komentářů

Náklady na opravu a renovaci VW Golf se vyšplhaly na několikrát násobek původní ceny. „Necelých osmdesát tisíc se nám podařilo vybrat

díky veřejné internetové sbírce,“ říká nadšenec. Na svůj počín upozornil také prostřednictvím placené reklamy na sociální síti. „To však byla osudová chyba,“ přiznává. Každý den mu totiž od čtenářů jeho reklamy chodily desítky nenávistných komentářů.

Od jakékoli formy spolupráce se překvapivě distancovala také společnost Volkswagen. Razí totiž strategii striktní apolitičnosti.

„Mrzí mě, jak se za posledních třicet let proměnilo veřejné mínění o Václavu Havlovi. Tato osobnost dnes bohužel funguje jako hromosvod nenávisti pro frustrované lidi, který je navíc podporován politickými demagogy, zejména současným prezidentem a jeho předchůdcem,“ zamýšlí se ten, jehož někteří na internetu titulují jako havloida.

Chystá se i krátký dokument

Slavný Volkswagen Golf si zahrál v několika filmech, jmenovitě Občan Havel jede na dovolenou, Svět podle Václava Havla nebo v seriálu České století. V žádném z nich však nefigurovalo originální Havlovo auto ani odpovídající typ daného vozu. I proto se David rozhodl vytvořit krátký minidokument o událostech, které si golfík zažil v období mezi lety 1987 až 1989. „Budu vycházet také z knihy Zrychlený tep dějin, kterou napsal Vladimír Hanzel jako autentický deník sametové revoluce, a taky z disidentských filmových záběrů,“ přibližuje majitel Havlova vozu. Premiéra snímku se uskuteční během vzpomínkové akce k 30. výročí sametové revoluce, kde bude zrenovovaný Volkswagen Golf slavnostně vystaven. Termín akce nazvané Sraz řidičů aut Václava Havla, která se uskuteční v místním klubu Sokolka, zatím není konkrétní.

Technické údaje:

- Typ: Volkswagen Golf druhé generace
- Původní státní poznávací značka: ADC 77-13
- Rok výroby: 1987
- 1. majitel Václav Havel: 1987–1990
- Motor 1.6 diesel, výkon 40kW (53 koní)
- Základní výbava ve stupni C
- Barva: stříbrná metalíza diamantová
- Počet majitelů vozu včetně Václava Havla: 6
- Počet najetých km: 200 000

Barbora Čandová

Zápis z kroniky z roku 1989

Skončila vláda komunistické strany, která si podle sovětského svazu osobovala právo mluvit do všeho dění v našem státě a také rozhodovat po celých 42 let. A toto právo si dala zpečetit ústavním zákonem. Po sametové revoluci, která následovala po událostech 17. listopadu 1989, na základě požadavků Občanského fóra složil prezident Husák svoji funkci, což bylo přijato v celém státě se všeobecným souhlasem stejně jako odvolání Miloše Jakeše z funkce generálního tajemníka ÚV KSČ z funkce generálního tajemníka KSČ a dalších členů ÚV KSČ. Novým prezidentem byl jednomyslně zvolen dramatik a spisovatel Václav Havel. V celosvětovém dění vzbudilo značnou pozornost

i naději našich občanů setkání představitelů USA a SSSR George Bushe a Michaila Gorbačova na Maltě.

Také v Luhačovicích zavál čerstvý revoluční vítr. Občanské fórum i Křesťanské fórum vyslovily požadavek na odvolání dosavadního předsedy národního výboru Cyrila Mikulce. On sám požádal o uvolnění z této funkce i z poslaneckého mandátu. Předcházelo tomu však několik večerů ve zcela zaplněném velkém sále kulturního domu Elektra, kde to bouřilo spontánními protesty a žalobami na nesprávná, nespravedlivá a škodlivá jednání nomenklaturních kádrů různých stupňů a oprávněnými požadavky o nápravu křivd.

„Svoboda je důležitá,“ říká Luhačovjanka, která oslaví v listopadu kromě 30. výročí revoluce i vlastní třicetiny

1989 někdo, kdo tehdy teprve přišel na svět? Teď v listopadu slaví 30 let také Luhačovjanka Tereza Tomancová.

Jak vnímáte výročí sametové revoluce?

Člověk to tak moc nevnímá, protože se změny odehrávaly v době, kdy byl ještě v plenkách.

Zajímala jste se o to dění nějak hlouběji v pozdějších letech?

Učili jsme se o tom samozřejmě ve škole, ptala jsem se i doma, co se tím zásadního změnilo nebo jak to vnímali rodiče, když přijeli se mnou z porodnice a situace byla o hodně jiná, než když mířili tam.

Zajímala jste se o tu historii nějak hlouběji?

To ani ne, já žiji spíš pro současnost.

Kdybyste měla stroj času a mohla se podívat do dob revoluce, a co bylo před ní, využila byste toho?

Možná ano, abych měla srovnání a dokázala si líp představit, co bylo.

Některé rodiny byly výrazně zapojeny za socialismu do tehdejšího směřování společnosti, jiní byli režimem zase perzekuováni. Máte někoho z blízkých, kdo za komunismu byl popotahován, nebo někoho, na koho třeba dnes z uvedených důvodů tolik pyšná být nemůžete?

Myslím, že nikdo z rodiny nebyl zainteresovaný předtím do politiky, ale babička s dědou z jedné strany na minulý režim stále vzpomínají, jak jim bylo za komunistů dobře. Mně to samozřejmě přijde směšné, ale já tu dobu nezažila. Pro babičku je dnes všechno špatně, já si zas myslím, že by se mi nelíbilo, jak se žilo před listopadem. Svoboda je určitě důležitá.

Za totality nešlo třeba volně cestovat do cizích zemí. Počítám, že dnes svobody pohybu využíváte.

Jednou dvakrát do roka člověk rád vyjede svobodně za hranice, je to určitě super, že každý může jet, kam chce. Navíc, jak jsme v EU, tak už odpadla spousta kontrol na hranicích, pamatuji si ty dlouhé hodiny stání na hranicích při cestování ještě do Jugoslávie. To jsem ale byla ještě úplně malíčká.

Dokážete si dnes představit, co bylo třeba za mého dětství běžné, že se doma dospělí s návštěvou o nějakém společenském tématu bavili a nám pak řekli, ať určitě nic z toho neříkáme ve škole, aby z toho nebyly potíže?

Asi ne. Dnes je to určitě jiné v tom, že dnešní generace, která má teď malé děti, to už nezažila.

Jsou pro Vás atraktivní filmy jako Hřebejkovy Pelíšky, Občanský průkaz či Pupendo, které doby před listopadem přibližují?

Třeba tohle jsou zrovna super filmy a člověk do té doby nahlídne, i když ho ta historie jinak moc nezajímá. To mi určitě dost dalo.

Dnes je možnost jít svobodně k volbám a svobodně si vybírat, pro koho hlasujete, ale je i bez problému, když volit nejedete. Jak to máte vy?

Já se k volbám snažím chodit, i když politiku tolik nesleduji, aspoň ne politické debaty, kde většinou stejně nikdo nic nevyřeší. Ale určitě jdu raději hlasovat, aby se dařilo něco měnit. Je to lepší než tam nejít a jen si na něco stěžovat nebo na někoho nadávat.

Jak se z Vašeho pohledu Luhačovjanky, která tu žije od narození, toto město za 30 let změnilo?

Vyrůstala jsem v paneláku na Družstevní, kde rodiče stále žijí. Město jde podle mě stále dopředu a vyvíjí se, což je dobře. Mění se ale doba. Dřív jsme běhali víc po venku. Dnes děti dost sedí u počítačů, takže je dobře, že se teď aktuálně řeší takové věci, jako že se staví skatepark nebo se chystá letní kino. Jde o to mladší generace vytáhnout zase ven, aby jen neseděly doma.

Co se Vám vybaví za vzpomínku z města z Vašeho dětství?

Z dětství mi ulpělo nejvíc, jak jsme chodili každý týden na Ottovku i s petkami, na ní jsme vyrůstali celé dětství, měli jsme pak výběrnou imunitu, nebývala jsem nemocná. Dodnes chodím ráda na místní prameny a procházky do lázní.

Blíží se 30. výročí sametové revoluce pro starší znamená vzpomínky na konkrétní události i hodnocení změn, které se po znovunabytí svobody odehrály. Sám jsem tu dobu už jako ne tak malé dítě zažil, v devíti jsem v televizi viděl, jak v Praze zmlátili příslušníci Veřejné bezpečnosti pokojně shromáždění studentů. Samozřejmě až v době, kdy se to podařilo o pár dní později do televize (kupodivu) prosadit. Nedokázal jsem to násilí pochopit a byl jsem rád, že se proti němu lidé vzbuřili. Zažil jsem předtím v 80. letech fronty na banány a na maso i stav, kdy vyhořela v ČSSR papírna a vzácností byl i toaletní papír. Jak ale bere listopad

Jako Luhačovjanka jste se zapojovala třeba do místního folkloru, nebo čím jste žila v dětství?

To ne, ale do ZUŠky jsem chodila na balet a do kroužků při DDM, to bylo úžasné, i ty akce, co dělají. Stále jsme běhali někde po venku s dětma z paneláků, hráli jsme černé ucho na klepači na koberce a skákali gumu – to dnes děti asi ani neznají.

Co jste měla za nejoblíbenější hračku? Za nás byly třeba stavebnice Merkur nebo Seva, holky měly panenky a pak myslím mončičáky. Vás v devadesátkách asi potkal tamagoči – jednoduchá digihra, kdy jste museli krmit pomyslné kuřátko, aby vám nepošlo, ne?

To jsem neměla, ale chtěla jsem ho. Měla jsem mončičáky, pak byli nejoblíbenější trolici, takoví panáčci s růžovými vlasy dovrchu. Hodně jsem si hrála i se stavebnicí Cheva a později s legem.

To za mého dětství v osmdesátkách letch v obchodech nebylo k dostání. Měli ho jen ti, jejichž rodičům se podařilo vyjet na Západ. Otec dělal v tehdy ve Slušovicích, tak se ven občas dostal, ale lego bylo pro nás děti i tak jako zázrak. Já teď chtěla ale koupit třeba dřevěnou hračku, tahacího kačera pro své dítě. A kvalitní hračky taky není snadné sehnat, všechno je plastové a půlka z Číny. Určitě, ještě když jsem já byla malá, nebyl třeba takový výběr potravin jako dnes, ale zase byly kvalitnější. Dnes se potýkáme s tím, že je sice v obchodech 150 druhů párků, ale půlka se skoro nedá jíst.

Svět má i dnes své problémy a i přes všechn facebook a internet je stále více složitý. Dokážete si představit, co bude za dalších 30 let? Obzvlášť když máte malé miminko?

Já žiji dneškem a nepřemýšlím moc, co bude za takovou dobu, to bych nikdy dítě mít nemohla. Je pravda, že mám první dítě těsně před třicítkou, což kdysi nebývalo, rodilo se daleko dřív. Doba to tak ale chce, dnes lidé víc řeší zaměstnání, potřebují vydělat na bydlení. Dřív, se mi zdá, možná lidé sháněli byt snáz, byly i různé podnikové byty. My teď žijeme v podnájmu a řešíme vlastní bydlení, ale z Luhačovic nechceme. K tomu facebooku a internetu bych řekla akorát to, že rodiče jsou zodpovědní za své děti a měli by věnovat dětem tolik času, aby nemusely u počítače trávit volný čas. Ale je to horší, když děti vidí, že rodiče dělají na mobilu to samé.

Zmíněné problémy s bydlením měli lidé vždycky, pokud jste viděla časoběrný dokument Manželské etudy z 80. let od Heleny Třeštíkové, tak tam bylo vidět, že bytová situace i vztahy se řešily kdysi stejně jako dnes. Zkrátka také to mladé rodiny neměly lehké. Zmínila jste, co lidi i 30 let po sametu trápí, co naopak považujete za největší pozitivum současných Luhačovic?

Určitě že je to bezpečno a čisto, příjemné prostředí. Nemám strach ani o sebe, ani o své dítě.

Věříte, že svoboda, kterou jsme před 30 lety získali zpět, vydrží a za 30 let tu stále bude?

Já věřím že jo, určitě.

Uvědomíte si sama, že vlastně žijeme ve svobodě, když jste tu dobu předtím nezažila?

Je to těžké, ale už tím, jak má teď člověk dítě, asi to víc chápe. Protože i to, že má dítě, znamená, že nemůže dělat vždycky tak snadno vše, co by chtěl, protože musíte být stále s ním a věnovat se mu. Jak má do určité míry člověk takto svázané ruce, tak možná víc vnímá, co vlastně svoboda je. Rozhodně je dnes svoboda ale i ve výchově dětí, třeba dřív byly mantinely nastavené daleko striktněji. Dnes je dovoleno dětem téměř vše, co si zamanou, ale to taky není dobře.

Co byste popřála svému dítěti, až bude 30 jemu?

Ať jsou Luhačovice minimálně stejně jako dnes a třeba ještě lepší, ať je tu stále bezpečno, ať má kde bydlet a je tu pořádek krásně. Snad se ale naše děti budou mít tak dobře, jako my, když jsme byli děti, snad se opět děti vrátí od počítačů víc k přírodě, to bych si přála, aby byly víc venku.

V 80. letech se teprve začalo otevírat téma ekologie, protože po 40 letech komunismu tu byla příroda opravdu zničená. Jak vnímáte ekologii dnes, kdy se na jednu stranu lidé snaží udržovat životní prostředí a vše je bio, na druhou stranu se dnes kvůli křečkovci dokáže zastavit na několik let výstavba dálnice?

Já si myslím, že by se mělo dbát co nejvíc o přírodu, třeba třídít odpady, co nejvíc dělat pro Zemi. Je hrozné, jak třeba plavou plasty v moři, nad tím by se každý měl zamyslet.

Myslíte, že jsou lidé dostatečně aktivní a jdou prosazovat své myšlenky?

V určitých mezích jsou lidé možná aktivní, ale spíš mi přijde tady klid.

Připomínáme si výročí listopadu, Čína je stále komunistická a teď se protestuje v Hongkongu ve velkém proti tamnímu režimu a omezování svobody. To se dá možná trochu srovnat s protesty, které byly roku 1989 u nás. Mladí tam protestují, také jsou ale bití. Jak se díváte na to, že to tak stále na jiných místech světa je?

Prošel si to náš národ tady, asi si to musí projít i oni. Ale bojím se, že tam se to nezmění. Tamní vláda je vzhledem k velikosti Číny daleko mocnější, takže ty protesty možná nebudou mít takový dopad. Určitě je ale dobře, když se tam lidé postaví něčemu, co nechťejí. Nastolít tam demokracii ale bude těžké.

Nikola Synek

Základní škola si připomene 30. výročí sametové revoluce.

V rámci projektového vyučování si žáci připomenou 17. listopad 1989, důležité historické události před a po tomto datu. Žáci budou řešit praktické a kreativní úkoly, ve kterých by měli nejen spolupracovat, ale také převzít odpovědnost za výsledky své práce.

Celoškolní projektové dny budou zahájeny žáky čtvrtých tříd štafetovým během. Pomyslný „kolík svobody“ se postupně bude předávat napříč třídami v kontextu mezipředmětové spolupráce. Pracovní listy budou upraveny v souvislosti s probíraným učivem a s důrazem na věk jednotlivých žáků, výtvarná díla budou vyjadřovat život před a po sametové revoluci. Pro žáky osmých a devátých tříd bude uspořádán komentované promítání kinopříběhů s názvem „Čtyři příběhy revoluce“ a navíc devětáci vypracují týmové projekty. Důležitým aspektem je spolupracovat, diskutovat, formulovat názory, řešit problémy, hledat informace a získané poznatky a vědomosti prakticky upotřebit.

Jedním z jejich výstupů bude prezentace dějin žákům šestých a sedmých tříd, vytvoření školních novin či výtvarně-fotografické zdokumentování obyčejného života.

Celé projektové snažení vyvrcholí překážkovou dráhou žáků 1.–3. tříd. Odměnou by jim mělo být nejen přátelství a důvěra spolužáků, ale také osobní ocenění panem starostou.

Mgr. Alena Kavková

Srdečně Vás zveme na celodenní promítání dosud nezveřejněných nahrávek z průběhu sametové revoluce v Luhačovicích v období listopadu a prosince 1989

Sametová neděle v muzeu

Nekomentované a neredigované filmové dokumenty z muzejního archivu promítáme nonstop v Muzeu luhačovického Zálesí 17. 11. 2019 od 9. 00 hod do 17. 00 hod.

Střední odborná škola přispěje k významnému výročí

Místní střední škola se zúčastní připomínkového programu „Děkujeme, že můžeme!“ v rámci oslav 30. výročí sametové revoluce v Luhačovicích, a to realizací čtyř betonových objektů umístěných

v prostoru u nádraží, knihovny, pošty a v Zahradní ulici. Studenti maturitních oborů design a tvorba keramiky, design a zpracování dřeva, design a zpracování kovů a management a marketingové komunikace podle svých návrhů zrealizují tematickou barevnou koláž připomínající události 17. listopadu 1989.

Práce ve stylu STREET ART s použitím šablonového graffiti budou studenti provádět v prvním listopadovém týdnu (v závislosti na počasí), a tak veřejnost může nejen hodnotit finální výsledek během připomínkového programu dne 17. listopadu 2019, ale také přihlížet vlastní tvorbě studentů Střední odborné školy Luhačovice na všech čtyřech stanovištích pod vedením jejich

zkušených vyučujících odborných předmětů, akademického sochaře Jiřího Vápa a MgA. Kateřiny Mikešové.

30. výročí sametové revoluce je rovněž tématem Týdne škol UNESCO ve školním roce 2019/2020. 52 škol z České republiky přidružených do sítě UNESCO letos mohlo vybírat ze tří témat: 350. výročí úmrtí Jana Ámose Komenského, 30. výročí sametové revoluce a Mezinárodní rok zdravých rostlin.

SOŠ Luhačovice

Děkujeme AB manufaktuře za poskytnutí tohoto krásného a výstižného loga, jehož autorkou je Anna Konečná.

DĚKUJEME
ŽE MŮŽEME

Oslavy 30. výročí sametové revoluce v Luhačovicích

- měsíc listopad**
Street art v ulicích Luhačovic
Tematické barevné koláže studentů SOŠ Luhačovice připomínající události 17. listopadu 1989.
- Neděle 10.11.**
Divadlo / Václav Havel: Audience / Studio Viktorka
Začátek 19.00 hodin / sokolovna
- 14.–25. listopadu**
Výstava prací žáků ZŠ Luhačovice
MěDK Elektra, vestibul kina
- Neděle 17.11.**
Sametová neděle v muzeu
Od 9.00 do 17.00 hodin / Muzeum luhačovického Zálesí
Promítání videozáznamů z listopadových událostí v Luhačovicích, výstava dobových dokumentů.
- Neděle 17.11.**
Slavnostní mše svatá
Začátek 10.15 hodin / kostel svaté Rodiny
Poděkování za 30 let svobody a všechny oběti totálního režimu s prosbou o zachování svobody a demokracie dalším generacím
- Neděle 17.11.**
Shromáždění občanů před radnicí
Začátek 16.00 hodin / prostranství před radnicí
Slovo představitelů města a hostů, symbolický pietní akt, prohlídka auta prezidenta Václava Havla, tvořivé dílny DDM Luhačovice. Vystoupí PS Janáček, ZUŠ Luhačovice, ZŠ Luhačovice, písničkář Pavel Kohn z Ostravy.
- 18.–22. listopadu**
Tematické filmové projekce
Začátky projekcí 19.00 hodin / MěDK Elektra, kinosál
Pondělí 18. 11. Nabarvené ptáče / středa 20. 11. Masaryk
Čtvrtek 21. 11. Národní třída / pátek 22. 11. Amnestie
- 18.–23. listopadu**
Výstava k výročí 17. listopadu
Městská knihovna
V listopadu zde budou probíhat výukové programy pro žáky luhačovických škol.
- úterý 19.11.**
Divadlo / Dialog dvou světů k památce výročí sametové revoluce
Začátek 19.00 hodin / MěDK Elektra, kinosál
Účinkují: Jan Potměšil – herec, Václav Návrat – houslista a hudební skladatel

DĚKUJEME
ŽE MŮŽEME